

Recensie: Riet Kleerebezem

Tonny van Breukelen: 'Braille.' Een pleidooi voor onbeperkt lezen. Uitgeverij Biblion, Leidsendam 2009. ISBN 9789054839019 (Blind/Oogziekte/Retinitus Pigmentosa/1) zie ook: www.nbdbiblion.nl

Soort boek/ Ziekte/Stijl: Naast een autobiografisch verhaal van Tonnie van Breukelen over leven met haar oogziekte is er in dit boek veel informatie over hulpmiddelen en relevante organisaties te vinden. Het boekje is ook bedoeld als eerbetoon aan Louis Braille. 4 januari 2009 was het 200 jaar geleden dat hij werd geboren. Het boek is vlot geschreven. Korte heldere zinnen. De emotie is klein gehouden. Met achter in het boek een goede verklaringslijst.

Over de schrijfster: Tonnie van Breukelen (1946) was lerares Nederlands. Zij is redacteur van het gesproken tijdschrift "zienswijs". Zij is nu zeer slechtziend.

Korte bespreking: Tonnie van Breukelen schrijft over haar eigen ervaringen. Zij heeft een erfelijke oogziekte waar je zeer slechtziend of blind van wordt. Informatie verwerven, kwijtraken en hervinden. Dit proces beschrijft zij heel nauwkeurig. Het gemis van de geur van boeken bijvoorbeeld. Maar het boek is niet alleen geschikt voor lotgenoten, het verstrekt ook goede informatie aan hulpverleners, bibliotheekmedewerkers en anderen die ondersteuning bieden aan visueel gehandicapten. Voor mij is het heel begrijpelijk maar ik ben een insider en kan niet goed inschatten hoe dit voor zienden is.

Wat viel op: Dat de schrijfster het zoveel mogelijk zakelijk heeft benaderd. Toch zijn er een paar citaten die mij diep beroerden. (Zie citaten).

Citaten: Pag.18: 'Het is 25 augustus 1979. Ik loop buiten. In het oogziekenhuis van Rotterdam heb ik, na urenlang onderzoeken, een laatste gesprek gehad met de oogarts. De zon schijnt en de buurt is uitgestorven. Geen geluidje te horen. Mijn auto staat ergens geparkeerd maar mijn ogen met grote pupillen van de oogdruppels weigeren dienst. Het enige wat ik mij van het korte gesprekje herinner is het woordje blind. Ik loop de straat op en neer en herhaal het blind, blind, blindblind, blind. Ik roep het hard BLIND, BLIND, BLIND. Fluister het zachtjes voor me uit. Stamp erbij met mijn voeten en spel de letters van het woord b l i n d. Ik draai het om en zoek naar de betekenis van het woordje. Dan vind ik een telefooncel. Mijn eerste vraag om hulp volgt en ik word opgehaald.'

Pag. 88: (De langste dag 21 juni) : 'Om vier uur komt mijn jongste kleindochter. Ze is nu twee jaar en ik mag een uurtje op haar passen en dat betekent feest. We trekken de tuin in en zoeken blaadjes, takjes gras en wat madeliefjes. De pritstift en een stevig stuk papier heb ik al klaargelegd. Samen maken we aan de tuintafel een prachtige collage voor mamma. Ik voel me rijk, heel rijk. Na het knutselen pakt ze Nijntje en mijn wijsvinger. Ze schuift mijn vinger zo snel langs de braileregels dat ik niet de kans krijg om maar 1 woord te herkennen. Tijdens de thee wordt ze opgehaald.

Recensies : Recensies over dit boek heb ik niet kunnen vinden. Wel heb ik het aangeraden aan een paar mensen die nog maar kort weten dat zij blind gaan worden. Deze mensen zijn blij met de tip en de informatie die ze op heldere manier tot zich hebben kunnen nemen.

Extra: Ter verduidelijking: Er zijn vier kinderboekjes in braille. De absolute topper is “Nijntje kan al lezen”. Op de omslag staat: de wereld van Nijntje een doe, voel en luisterboek.